

Práva a povinnosti žiakov

Úvod

Riaditeľstvo školy ZŠ s MŠ Kamienka v zmysle zákona č. 245/2008 a Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ č. 248/1994-211 vydáva školský poriadok zahrňujúci práva a povinnosti žiakov s platnosťou od 1. septembra 2010.

Nové legislatívne zmeny v zmysle zákona č. 245/2008 na posilnenie disciplíny a závažných porušení školského poriadku sú zvýraznené a ohraničené rámcami.

Príchod do školy, príprava na vyučovanie:

- Žiaci prichádzajú do školy tak, aby 10 minút pred začiatkom vyučovania boli vo svojej triede.
- Na určenom mieste sa prezúvajú a vyzliekajú. Šatstvo i obuv majú označené, aby nedošlo k zámene, ukladajú si ich podľa pokynov.
- Pri vstupe učiteľa do triedy zdravia žiaci povstaním. Na chodbách zdravia „Dobrý deň!“ ako aj mimo školy.
- Chýbajúcich žiakov hlási vyučujúcemu službou poverený žiak. Ospravedlnenie prijíma učiteľ od jednotlivých žiakov z miesta.

Správanie žiakov cez prestávky:

- Po ukončení hodiny sa žiaci postavia na pokyn učiteľa.
- Cez malé prestávky sa žiaci zdržujú v triede a pripravujú si veci na ďalšiu hodinu. Iba počas veľkej prestávky vychádzajú všetci žiaci na chodbu.
- Triedy sa vetrajú v priebehu vyučovania vždy za prítomnosti učiteľa (z bezpečnostných dôvodov), a to len otvorením okien otvárovo-výklopných. **Žiak má prísny zákaz otvárať okno a manipulovať so žalúziami.**
- Na chodbách sa žiaci prechádzajú pokojne, nevstupujú do tried vlastných (ani susedných) a neprechádzajú do iných poschodí.
- Učiteľov a ostatných zamestnancov školy oslovujú „pán učiteľ, pani učiteľka, p. pán kurič, p. upratovačka“ a pod.

- Prechod žiakov do telocvične, laboratória a na hodiny ANJ, RUJ, TECH a INF (informatika) sa uskutočňuje po skončení prestávky.

Správanie sa žiakov cez vyučovanie:

- Na vyučovaní sedí žiak spôsobilne a pozorne sleduje výklad učiteľa.
- Svojou činnosťou neruší vyučovanie. Ak chce prehovoriť, musí sa prihlásiť, odpovedá až na vyvolanie učiteľom.
- Počas vyučovania žiak pracuje svedomito. Za hrubý priestupok sa považuje napovedanie a odpisovanie.
- Na hodinách telesnej výchovy cvičia žiaci v úbore dohodnutom s vyučujúcim.
- Žiaci musia dodržiavať zasadací poriadok schválený tr. učiteľom.
- Počas vyučovania môže žiak 1. – 4. opustiť triedu iba so súhlasom vyučujúceho, ktorého v budove školy prevezme zákonný zástupca. Žiak ročníkov 5. – 9. opustí školskú budovu len z vážnych dôvodov (návšteva lekára) s písomným súhlasom triedneho učiteľa a rodiča. V prípade neprítomnosti triedneho učiteľa rozhodne o uvoľnení vyučujúci príslušnej hodiny. (Nutná je podpísaná priepustka).

Odchod zo školy:

- Po skončení vyučovania upraxe každý žiak svoje pracovné miesto, služba skontroluje stav triedy a postará sa o čistotu tabule. Za prítomnosti učiteľa sa žiaci prezujú, oblečú a opustia školu. Po skončení vyučovania sa žiaci nesmú zdržiavať v priestoroch školy bez dozoru vedúcich krúžkov alebo vyučujúcich.
- V školskej jedálni sa žiaci riadia režimom školskej jedálne.
- Do jedálne prichádzajú stravujúci sa žiaci v sprievode pedagogického dozoru.

Ospravedlnenie absencie žiakov:

- Ak žiak nemôže prísť do školy pre vopred známu príčinu, požiada o ospravedlnenie triedneho učiteľa. Ak sa dieťa alebo žiak nemôže zúčastniť na výchove a vzdelávaní v škole alebo v školskom zariadení, jeho zákonný zástupca **je povinný oznámiť škole alebo školskému zariadeniu v deň neprítomnosti žiaka.** Za dôvod ospravedlnenej neprítomnosti dieťaťa alebo žiaka sa uznáva najmä choroba, prípadne lekárom nariadený zákaz dochádzky do školy, mimoriadne nepriaznivé poveternostné podmienky alebo náhle prerušenie premávky hromadných dopravných prostriedkov, mimoriadne udalosti v rodine alebo účasť dieťaťa alebo žiaka na súťažiach.
- Priestupku sa dopustí zákonný zástupca dieťaťa, ktorý ohrozuje jeho výchovu a vzdelávanie alebo zanedbáva starostlivosť o povinnú školskú dochádzku dieťaťa, najmä ak dieťa neprihlási na povinnú školskú dochádzku alebo **dieťa neospravedlnene vynechá viac ako 60 vyučovacích hodín v príslušnom školskom roku.**
- Za priestupok podľa tohto zákona možno uložiť zákonnému zástupcovi dieťaťa pokutu do **10 000 Sk.**
- Priestupky podľa tohto zákona prejednáva **obec.**
- Oslobodenie od vyučovania z niektorého predmetu (napr. telesná výchova) určuje riaditeľ školy iba na základe písomného posúdenia školského lekára a písomnej žiadosti zákonného zástupcu spravidla na školský rok.
- Ak sa žiak po absencii vráti do školy, predloží písomné ospravedlnenie v žiackej knižke triednemu učiteľovi od lekára.

Správanie sa žiakov mimo školy:

- Žiaci školy sú povinní dbať o dobrú povest' školy a prispievať k nej svojím správaním.

Styk žiaka s vedením školy, triednym a ostatnými učiteľmi:

- Styk rodičov žiaka s riaditeľstvom školy a s učiteľmi je možný iba po skončení vyučovania (v čase konzultačných hodín). Vo

výnimočných prípadoch cez prestávky alebo na pozvanie učiteľom v určený čas.

- **Do zborovne, telocvične, dielne a laboratória môžu žiaci vstupovať iba v sprievode vyučujúceho!!!**

Povinnosti detí alebo žiakov zakotvené v Z. z. č. 245/2008 § 144 ods. 4:

Dieťa alebo žiak je povinný:

- neobmedzovať svojím konaním práva ostatných osôb zúčastňujúcich sa výchovy a vzdelávania,
- dodržiavať školský poriadok školy a ďalšie vnútorné predpisy školy alebo školského zariadenia,
- chrániť pred poškodením majetok školy alebo školského zariadenia a majetok, ktorý škola alebo školské zariadenie využíva na výchovu a vzdelávanie,
- chrániť pred poškodením učebnice, učebné texty a učebné pomôcky, ktoré im boli bezplatne zapožičané,
- pravidelne sa zúčastňovať na výchove a vzdelávaní a riadne sa vzdelávať, ak tento zákon neustanovuje inak,
- konať tak, aby neohrozoval svoje zdravie a bezpečnosť, ako aj zdravie a bezpečnosť ďalších osôb zúčastňujúcich sa na výchove a vzdelávaní,
- ctiť si ľudskú dôstojnosť svojich spolužiakov a zamestnancov školy alebo školského zariadenia,
- rešpektovať pokyny zamestnancov školy alebo školského zariadenia, ktoré sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, vnútornými predpismi školy a dobrými mravmi.

Práva detí alebo žiakov zakotvené v Z. z. č. 245/2008 § 144

ods.1:

Dieťa alebo žiak má právo na

- rovnoprávny prístup ku vzdelávaniu,
- bezplatné vzdelanie v základných školách a v stredných školách,
- bezplatné vzdelanie pre päťročné deti pred začiatkom plnenia povinnej školskej dochádzky v materských školách,
- vzdelanie v štátnom jazyku a materinskom jazyku v rozsahu ustanovenom týmto zákonom,
- individuálny prístup rešpektujúci jeho schopnosti a možnosti, nadanie a zdravotný stav v rozsahu ustanovenom týmto zákonom,
- bezplatné zapožičiavanie učebníc a učebných textov na povinné vyučovacie predmety,
- úctu k jeho vierovyznaniu, svetonázoru, národnostnej a etnickej príslušnosti,
- poskytovanie poradenstva a služieb spojených s výchovou a vzdelávaním,
- výchovu a vzdelávanie v bezpečnom a hygienicky vyhovujúcom prostredí,
- organizáciu výchovy a vzdelávania primeranú jeho veku, schopnostiam, záujmom, zdravotnému stavu a v súlade so zásadami psychohygieny,
- úctu k svojej osobe a na zabezpečenie ochrany proti fyzickému, psychickému a sexuálnemu násiliu,
- na slobodnú voľbu voliteľných a nepovinných predmetov v súlade so svojimi možnosťami, záujmami a záľubami v rozsahu ustanovenom vzdelávacím programom,
- na informácie týkajúce sa jeho osoby a jeho výchovno-vzdelávacích výsledkov,
- na individuálne vzdelávanie za podmienok ustanovených týmto zákonom podľa § 24.

Povinnosti triedneho výboru:

Predseda triedy

- Zastupuje triedny kolektív pri rokovaní s učiteľmi.
- Má prehľad o neprítomných žiakoch a stav hlási na začiatku každej vyučovacej hodiny vyučujúcemu.
- Dbá o to, aby v čase neprítomnosti učiteľa v triede /i cez malé prestávky/ bol v triede poriadok a pokoj. Ak nepríde učiteľ na vyučovaciu hodinu do 10 minút po zvonení, hlási to riaditeľovi školy /zástupcovi školy/, aby bolo možné ihneď zabezpečiť náhradu.

Hospodár (pokladník)

- Má na starosti všetky finančné záležitosti triedy. Zaznamenáva položky v triednom fonde, vedie evidenciu a predkladá výsledky svojej činnosti triednemu učiteľovi ku kontrole.

Triedna služba (týždenníci)

- V každej triede sa určuje na jeden týždeň dvojica žiakov ako *triedna služba*. Mená služby sú uvedené v triednej knihe. Triedna služba utiera tabuľu, pripravuje kriedu, dbá o to, aby sa kriedou šetrilo a nepísalo mimo vyučovania /cez prestávky/. Služba dbá o čistotu triedy. Okamžite hlási triednemu učiteľovi poškodzovanie triedy. Po príchode do triedy prehliadne učebňu, po skončení vyučovania, dozerá na čistotu a poriadok.

Odmeny a opatrenia na posilnenie disciplíny

Odmeny

- Individuálna ústna pochvala učiteľom.
- Pochvala pred žiackym zhromaždením, udelenie diplomu, vecnej odmeny – /napr. za vzornú reprezentáciu školy, za umiestnenie v súťaži, za výborný prospech.../
- Pochvala pred triedou za vzorné plnenie úloh, za aktívne vystupovanie a reprezentáciu školy.

Opatrenia na posilnenie disciplíny

- Individuálne **napomenutie triednym učiteľom**.
- **Pokarhanie** žiaka **triednym učiteľom** pred triedou.
- **Pokarhanie** žiaka **riaditeľom** školy pred triedou alebo školou. O udelení opatrenia informuje riaditeľ školy preukázateľným spôsobom zákonného zástupcu žiaka, opatrenie sa zaznamená do triedneho výkazu.
- **Zníženie známky zo správania za závažné alebo opakované previnenie proti školskému poriadku podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ v zmysle čl. 6 a čl. 8.**
- Preradenie žiaka na inú školu (len so súhlasom zákonného zástupcu žiaka).

Výťah zo zákona č . 245/2008 ,§ 58 ods. 3 s platnosťou od 1. 9. 2008 **Opatrenia vo výchove**

Ak žiak svojim správaním a agresivitou ohrozuje bezpečnosť a zdravie ostatných žiakov, ostatných účastníkov výchovy a vzdelávania alebo narúša výchovu a vzdelávanie do takej miery, že znemožňuje ostatným účastníkom výchovy a vzdelávania vzdelávanie, riaditeľ školy alebo školského zariadenia, okrem špeciálnych výchovných zariadení, môže použiť **ochranné opatrenie**, ktorým je **okamžité vylúčenie** žiaka z výchovy a vzdelávania, **umiestnením žiaka do samostatnej miestnosti** za prítomnosti pedagogického zamestnanca.

Riaditeľ školy alebo riaditeľ školského zariadenia bezodkladne privolá

a) zákonného zástupcu,

b) zdravotnú pomoc,

c) policajný zbor.

Ochranné opatrenie slúži na **upokojenie žiaka**. O dôvodoch a priebehu ochranného opatrenia vyhotoví riaditeľ školy alebo školského zariadenia **písomný záznam**.

Za závažné a hrubé porušenie školského poriadku sa považuje:

- fajčenie v priestoroch školy a na akciách organizovaných školou,
- nosenie zdraviu ohrozujúcich predmetov,
- nezdvorilé odmietnutie priameho príkazu učiteľa,
- používanie vulgarizmov v škole,
- svojvoľne opustenie priestorov školy,
- vedomé poškodzovanie majetku školy,
- šikanovanie a ohrozovanie zdravia spolužiakov,
- neúctivé správanie voči pedagogickým a nepedagogickým zamestnancom školy,
- krádež v škole,
- opakované vyrušovanie na vyučovacom procese zaevidované v klasifikačnom hárku,
- neúctivé a vulgárne správanie na verejnosti a ničenie verejného majetku,
- **zanedbávanie školskej dochádzky** (podľa ustanovení zákona č. 658/2002 Z. z. o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky; čl. 3):
 - ✓ *za 5 neospravedlnených vyučovacích hodín udelí triedny učiteľ výchovné opatrenie;*
 - ✓ *za opakovanú neospravedlnenú neúčast' na vyučovaní, ktorá trvá viac ako 2 dni (15 hodín v mesiaci) bude žiakovi znížená známka zo správania;*
 - ✓ *ak žiak vymešká 15 neospravedlnených hodín v klasifikačnom období (za polrok), bude mu znížená známka zo správania,*
- *používanie mobilných telefónov a MP prehrávačov počas vyučovacích hodín bez dovolenia vyučujúceho.*

Podľa vyhlášky MŠ SR č. 320/2008, § 20, ods. 7, ktorá platí od 1. septembra 2008, platí **prísny zákaz používania mobilných telefónov a MP prehrávačov počas vyučovacích hodín.**

Mobil musí mať žiak počas vyučovacej hodiny vypnutý a môže ho použiť iba vo výnimočnom prípade so súhlasom triedneho učiteľa, vyučujúceho alebo riaditeľa školy.

V prípade manipulácie s mobilom počas vyučovania, zazvonenia mobilu, bude mobil žiakovi zabratý, uložený v trezore školy a vydaný na podpis rodiča az na konci školského roka. Učiteľ môže vziať žiakovi mobil aj mimo vyučovania, ak ním ohrozuje ostatných spolužiakov alebo vyučujúcich (fotografovanie, nahrávanie a pod).

Práva žiaka zakotvené v Deklarácii práv dieťaťa prijatej OSN 20. 11. 1959. V roku 1979 v Medzinárodnom roku dieťaťa sa začali práce na Dohovore o právach dieťaťa, ktorý predstavuje historickú dohodu štátov. V roku 1990 pristúpila k nemu aj Slovenská republika.

- Žiak má právo na jemu zrozumiteľný výklad učiva, bez jedinej výnimky, bez ohľadu na to, akej je rasy, pohlavia, akým jazykom rozpráva a aké má náboženstvo.
- Žiak má právo v primeranom čase, priestore a primeraným spôsobom vyjadriť svoj názor.
- Žiak má právo na ohľaduplné a taktné zaobchádzanie zo strany učiteľa a spolužiakov.
- Žiak má právo na dobrú stravu a zdravotné služby.
- Žiak, ktorý je akýmkoľvek spôsobom zdravotne postihnutý, má právo na osobitnú starostlivosť a podľa svojich možností sa zapojiť do rôznych činností.
- Žiak má právo na pochopenie zo strany učiteľa pri každej činnosti.
- Žiak má právo na objektívne hodnotenie a možnosť učiť sa zodpovednosti.
- Žiak má právo na takú prácu, ktorá mu pomáha v mravnom a telesnom vývine.
- Žiak má právo na omyl, na položenie otázky a taktiež dostať na ňu odpoveď.

- Žiak má právo na prestávku, tak ako ju stanovuje vnútorný poriadok školy.

Pravidlá správania žiaka

(podľa Vyhlášky MŠ SR č. 320/2008 o ZŠ § 20)

- Žiak sa musí v škole správať slušne, dbať na pokyny pedagogických zamestnancov, podľa svojich schopností sa svedomite pripravovať na vyučovanie a dodržiavať školský poriadok. Žiak sa musí správať slušne aj mimo vyučovania, a to aj počas voľných dní a prázdnin tak, aby neporušoval zásady spolunažívania a spoločenské normy správania.
- Žiak musí chodiť do školy pravidelne a včas podľa rozvrhu hodín a zúčastňovať sa na činnostiach, ktoré škola organizuje. Účasť na vyučovaní voliteľných predmetov a záujmovej činnosti je pre prihláseného žiaka povinná.
- Žiak musí byť v škole vhodne, čisto a bez výstredností oblečený a upravený.
- Žiak musí chrániť učebnice a školské potreby, udržiavať v poriadku a v čistote svoje miesto, triedu a ostatné školské priestory, chrániť majetok pred poškodením; nosiť do školy učebnice a školské potreby podľa rozvrhu hodín a pokynov pedagogických zamestnancov.
- Pred skončením vyučovania žiak nesmie bez dovolenia vychádzať zo školskej budovy; zdržiavať sa v školských priestoroch v čase mimo vyučovania môže žiak len za podmienok určených školským poriadkom.
- Žiak musí chrániť svoje zdravie a zdravie spolužiakov; žiak nevykonáva činnosti, ktoré sú zdraviu škodlivé, najmä fajčenie, pitie alkoholických nápojov, požívanie zdraviu škodlivých látok.
- Počas vyučovania žiak nesmie používať mobilný telefón. Použiť ho môže iba v odôvodnených prípadoch so súhlasom vyučujúceho, triedneho učiteľa alebo riaditeľa, alebo jeho povereného zástupcu.
- Žiak nesmie nosiť do školy predmety ohrozujúce vlastné zdravie a zdravie spolužiakov a pedagogických zamestnancov.

Vnútroškolský poriadok

- Žiak je povinný prichádzať na vyučovanie včas, čisto a hygienicky upravený.
- Do školy prichádza spravidla 10 minút pred začiatkom vyučovania.
- V školských priestoroch sa pohybuje vo vhodných prezuvkách (nie v botaskách s kolieskami).
- Zo školy odchádza bezprostredne po vyučovaní. Dlhšie môžu v škole zostať len žiaci, ktorí sa stravujú v školskej jedálni, zostávajú na popoludňajšom vyučovaní, krúžkoch, školskom klube alebo majú osobitné povolenie.
- V triede a v školských priestoroch je každý žiak povinný zachovávať čistotu a poriadok.
- Ak žiak úmyselne alebo z nebalosti poškodí školský majetok, jeho rodičia **sú povinní škodu nahradiť**.
- Pred začiatkom vyučovacej hodiny si žiak pripraví pomôcky potrebné pre príslušný predmet, prípadne sa prezlečie do športového či pracovného úboru.
- Svoje miesto zaujme žiak pokojne po zvonení. Bez povolenia nesmie opustiť svoje miesto ani učebňu.
- Počas vyučovania sedí pokojne, nevyrušuje a nerozptyľuje spolužiakov.
- Do školy je **povinný nosiť pomôcky** podľa pokynov učiteľa. Nie je dovolené nosiť do školy predmety, ktoré ohrozujú bezpečnosť a zdravie, ani väčšie sumy peňazí, alebo osobné cenné predmety.
- Ak chce žiak odpovedať alebo sa na niečo spýtať, prihlási sa zdvihnutím ruky, odpovedá až na vyzvanie učiteľa.
- Vyvolanému žiakovi nesmú ostatní žiaci našepkávať. Nie je dovolené odpisovať pri písomných prácach.
- Ak sa žiak nemohol z vážnych dôvodov pripraviť na hodinu, ospravedlní sa vyučujúcemu na jej začiatku.
- Žiaci nesmú v priestoroch školy fajčiť, piť alkohol, energetické nápoje s obsahom kofeínu a chinínu (podľa odporúčania POP str. 48 bod 10 z roku 2010) ani hrať hazardné hry, nenesia do školy a nepoužívajú omamné látky.
- Na prestávkach sa žiak pohybuje primerane rýchlo, nesmie opustiť budovu školy, neruší a neobmedzuje spolužiakov.
- V školskom klube sa žiaci správajú podľa pokynov vychovávateľa, bez dovoľenia sa nevzdávajú a neodchádzajú domov.
- V školskej jedálni sa žiaci zdržujú len počas podávania stravy, správajú sa disciplinovane, riadia sa pokynmi pedagogického dozoru.
- Na školských vychádzkach, výletoch, exkurziách sa žiaci riadia pokynmi vedúceho učiteľa a ostatných pedagogických zamestnancov.
- Ak žiak nemôže prísť do školy pre príčinu, ktorá je vopred známa, požiada jeho zákonný zástupca o uvoľnenie z vyučovania.
- **Neprítomnosť žiaka ospravedlní písomne alebo ústne rodič v deň príchodu žiaka do školy (žiak donesie ospravedlnenie triednemu učiteľovi), ale dôvod neprítomnosti musí oznámiť okamžite – telefonicky alebo osobne.**
- Vo večerných hodinách sa nesmú žiaci zdržiavať bez dozoru na ulici.
- Ak v rodine žiaka niektorý člen ochorí na nákazlivú chorobu, oznámi to žiak alebo rodič bezodkladne riaditeľovi školy.
- **Prísne sa zakazuje šikanovanie spolužiakov.** Žiak, ktorý je šikanovaný iným žiakom, je povinný to ihneď ohlásiť triednemu učiteľovi alebo vedeniu školy. Ostatní žiaci, ktorí vedia o šikanovaní svojho spolužiaka, sú povinní oznámiť túto skutočnosť svojmu vyučujúcemu.
- Žiakovi nebude umožnená návšteva cudzích osôb vo vonkajších priestoroch a budove školy, okrem rodičov.
- **Prísne sa zakazuje používanie mobilných telefónov a MP prehrávačov počas vyučovacích hodín.**

Poučenie o bezpečnom správaní sa na školských výletoch a exkurziách

- Žiak je povinný včas sa dostať na určené miesto.
- Rešpektuje pokyny vedúceho akcie (zraz, čas odchodu, miesto odchodu).
- Má pri sebe hodinky a riadi sa podľa času vedúceho akcie.
- Žiak je vhodne oblečený do každého počasia, má dáždník alebo pršiplášť, nepremokavú resp. vhodnú obuv, prípadne veci na prezlečenie, slnečné okuliare, príp. šiltovky.
- Stravovanie je zabezpečuje sám, nosí vhodné potraviny, ktoré nepodliehajú skaze a má dostatok pitnej vody, najlepšie minerálky.
- Pri presune z miesta na miesta sa skupina pohybuje v dvoj, trojstupe. Na chodníkoch a cestných komunikáciách sa pohybuje vpravo. Dodržiava signalizáciu (semafor).
- V meste nechodí sám, ale vždy v menších skupinkách.
- Bez vedomia vyučujúceho neopúšťa skupinu.
- Na akciu je zakázané fajčiť, piť alkoholické a energetické nápoje, hrať hazardné hry v automatoch.
- Na akciu si neberie vyšší obnos peňazí, iba malé vreckové na občerstvenie a suveníry.
- Na akciu si neberie drahé predmety (prehrávače, zlaté náramky, retiazky, mobily, ...). Vedúci akcie nezodpovedá za stratu!
- Pred vstupom do autobusu sa vedúcemu akcie preukáže kartičkou poistenca.
- Pokiaľ mu býva v autobuse zle, doma pred cestou musí vypiť kinedryl.
- Má so sebou čistú pitnú vodu, igelitové vrecúška a hygienické vreckovky.
- V autobuse sa správa nehlučne, odpadky z jedla si zbiera a pri vhodnej príležitosti vyhazuje do koša.
- Nelepí žuvačky v priestoroch autobusu, ak niečo znečistí (vyleje vodu), vyčistí to po sebe.
- V autobuse si nevymieňa miesto, neotvára okná bez dovolenia, nevykrikuje a neukazuje žiadne gestá okolo prechádzajúcim autobusom a automobily.
- Odpadky v žiadnom prípade nevyhadzuje z okna.
- V prípade, že je mu zle, okamžite to nahlási vyučujúcim, nečaká do krajnosti.
- Akúkoľvek zmenu zdravotného stavu hlási vyučujúcim.
- Na divadelnom predstavení nevyrušuje, má povinne vypnutý mobil, nešušť papierikmi, nepije počas predstavenia, ak potrebuje odísť na toaletu, počká na prestávku, okolo spolusediacich sa pohybuje tvárou, nie chrbtom.
- Nežuje žuvačky, nelepí ich na sedadlá.
- Hercov odmeňuje potleskom, nie výkrikmi.
- V múzeách sa počas prehliadky expozícii pohybuje v zástupe (väčšinou vpravo), nedotýka sa exponátov ani presklených vitrín.
- Na sakrálnych miestach (kostoly, kláštory) je dôstojne oblečený (nie „krafasy“, trička na ramienkach), správa sa nehlučne (niekedy je kostol v prevádzke a sú tam prítomní veriaci).
- Aj pri obhliadke kostolov má povinne vypnutý mobil.
- Počas voľného pohybu v meste, prípadne v nákupných centrách sa správa dôstojne, nehlučne, dáva si pozor na peniaze, neberie si tovar bez zaplatenia, neznečisťuje priestory odpadkami, nevozí sa na eskalátoroch, používa verejné toalety, zdržiava sa v skupinkách (po troch štyroch žiakoch).
- Po príchode z výletu sa nezdržiava v obci, ale odíde domov.
- V prípade akýchkoľvek problémov so správaním žiaka alebo so zdravotným stavom žiaka, budú okamžite telefonicky vyrozumení rodičia, ktorých telefónne čísla sú uvedené na informovanom súhlase.